

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

102 suures saalis

Giovanni Albini ooper „1982“ häälele ja klaverile

21.10.2021 – 18.00

EMTA suur saal

Toimub seminari „Opera as Imagination and Realisation 3“ raames

Kontserdisari „**102 suures saalis**“ koondab enesesse maailmatasemele muusikaprogrammi, mille esitajateks on muusika- ja teatriakadeemia (EMTA) õppejõud – väljapaistvad eesti muusikud –, üliõpilaste paremik ning mainekad külalисinterpreedid partnerülikoolidest ja mujalt. Akadeemia juubeliaastal alguse saanud sarja kontserdid toimuvad EMTA kontserdi- ja teatrimaja südames – suures saalis, mis pakub Eesti parimat akustikat ja kaasaegsemaid tehnoloogilisi võimalusi.

Giovanni Albini

„1982“ (2020)

Ooper häälele ja klaverile

Tekst: Giuseppe Varaldo

Lavastaja: Liis Kolle

Tambet Kikas BASS

Kristi Kapten KLAVER

Valguskujundaja ja helirežissöör: Tammo Sumera

Video-operaator: Marek Vilba

Helitehnikud: Saamuel Pedosk, Katrin Kvade, Nikita Šiškov

11 LUGLIO 1982

INTRODUZIONE

Ai lati, a esordir, dama e re, Pertini trepida, tira lieti moccoli, dialoga – vocina, pipa... – , ricorre alle battute. E' durata!... ne patì Trap: allena – mèritasi lodi testé – Juvitalia, mai amata. Il boato n'eruppe su filato, mero atto d'ira: assorga da gai palati, ingoi l'arena!

1. CAVATINA 'DEL FISCHIETTO'

2. PRIMO RECITATIVO

Si rise, noi: gara azzurra – felicità, reti – e ricca! Né tacerò pose, ire, rapidi miti; citerò paure... però meritan oro. Ci sono rari tiri? Sia! Ma i latini eroi goderono di rigore – c'è fallo – ; „Fatale far tale rete“: lassa prosopopea nei peani dona àire facile. Ma „fatale“ malessere globi dilata, rene, vene ci necrotizza: ratto, vago, da finir al còre (l'oblierà? Dall'idea – l'Erinni! – trepiderà: tic e tac...)... Lapsus saliente (idra! sillabo!): non amai Cabrini; flusso acre – pus era? sudore? – , bile d'ittero ci assalì: risa brutali, amaro icore... Fiore italo, cari miei, secca, alidirà vizzato là, se sol – a foci nuove diretti, fisi – a metà recedete: l'itala idea di vis (i redivivi, noti, ilari miti!) trapasserà, inerte e vana, in italianità lisa, banal. Attutite relativa ira, correte: eterni onori n'avrete!

3. ARIA

Sibili – tre „fi“ – di arbitro: finita lì metà partita; reca loro l'animo di lotta, fidata ripresa! mira, birra rida! attuta ire, bile! La si disse „eterea“, la Catalogna: alla pari terrò cotali favolose ore... Notte molle, da re! Poeti m'illusero („Va!“, „Fa!“, „Osa!“) colla fusione – esile, serica, viva – , rime lepide, tra anelito d'età d'oro e rudezze d'orpello; così cederò all'eros, ai sensi rei; amai – l'amavo...

4. RECITATO INTERIORE

...una grata città, la gag, la vita; nutro famosa cara sete, relativa a Lalo, Varèse, De Falla, Petrassi, e Ravel, e Adam, e Nono... Sor... bene, totale opaca arte; né pago fui per attori, dive, divi (lo sarò?)... Là ogni avuto, mai sopito piacere s'evaporò, leggera falena era: se con amor, lì, alla cara – cotale! – virile sera – coi gaudi sereni, grevi da dare angine, beati – lo paragono, decàde a ludo, mollica, vile cineseria, onere.

5. CANZONE

Sì! Taccola barocca allora rimane, meno mi tange: solo apatia apporterà, goffa noia... Paride, Ettore e soci trovarono sì dure sorti – riverberare di pira desueta! – coi gelosi re dei Dori (trono era d'ira, Era, Muse); a Ilio nati e no, di elato tono, di rango, là tacitati – re... mogi – , videro Elleni libare, simil a Titani, su al Pergamo: idem i Renani e noi...

6. SCENA DEL SOGNO

....caparbi", vaticinò – tono trepido – , ed ora tange là tale causale trofeo (coppa di rito è la mèta della partita), trainer fisso; mìralo come l'anemone: fisso, raro, da elogi... D'animo nobile, divo mai, mai tetro, fatale varò la tattica. Cito Gay, ognor abile devo dir: da Maracanà sono tacco, battuta... Ai lati issò vela l'ala latina Bruno: cerca la rete, si batte assai, opera lì, fora, rimargina... Bergomi, nauta ragazzo, riserra giù sì care fila: è l'età... Coi gradi vedo – troppa la soavità... – capitano Dino, razza ladina. Rete vigila! dilàtati... : la turba, l'arena, ti venera. Ad ogni rado, torpido e no, tirabile tiro, trapelò rapidità sua: parò (la tivù, lì, diè nitidi casi). Di tutto – fiero, mai di fatica, vivace – raccatta: e, se tarbate, le ali loro – è la verità – paion...

7. BERCEUSE, FANTASIA (Piano)

8. ARIA UFFICIOSA

...logore. Zoff (ùtinam!) è dei... Parà: para... Piede, mani, tuffo: zero gol!

9. DUETTO BRIFONTE, PASSACAGLIA

...noi a patire. Vale oro: lì, là... è l'età... „Pratese, attacca! reca vivacità!”, „Fidiamo!”, „Rei fottuti disaciditi!”... Nei diluvi, talora pausati, di parole partorite lì, baritone...

10. RECITATO

o di proto, da ring o da arene („Vita nera là, brutalità tali da ligi veterani, da... lazzaroni!”, „Dònati! pàcati! Va’! osal: l’apporto devi dar!”, „Giocate leali, feraci!”, „Su i garresi!”, „Rozza gara!”, „Tu, animo!”, „Grèbani! Grami!”, „Rare filare!”; poi: „Assaetta!”, „Bis!”; e „Ter!”), alacre, con urbanità, l’alalà levossi: „Italia!”, a tutta bocca, tonò.

11. SECONDO RECITATIVO

Sana cara Madrid, ove delibaron Goya... gotica città talora velata: forte ti amiamo! Vi delibo nomina di goleador a Rossi – fenomenale! – : mo’, colà, rimossi freni artati (tra palle date male o tiri dappoco è forte la sua celata legnata), rode, o d’ipertono, tonicità, vibra.

12. PREGHIERA [Giovanni Albini, *Ave maris stella*, op. 62]

13. MONOLOGO

Pacione inane, rimediò magre, plausi – nati tali – miserabili nelle ore di Vigo (meritàti!); Catalogna ridonò totale idoneità – noi lì a esumare, a ridare onor – , tiro diede, riso; le giocate use – da ripide, rare, brevi, ritrose, rudi – son ora vorticose e rotte, e d’ira paion affogare (troppa?). Aita, Paolo!: segna, timone mena, mira, rolla, accora, balòccati sereno, àire – se Nice lì vacillò – modula e da’; (cedono...): gara polita e benigna – e rada, di vergine residua... – gioca. Re s’è lì rivelato (Caracalla? Il romano Cesare!): anela, fa, regge loro, pavese reca...: ipotiposi amo. Tu va’ in goal, ora! Sol, ivi, devi dirottare più foga: penetra a capo elato – tenebroso non è... – , ma da elevare, issar te, palla, fede, sera (vola, là) a vitale rete! Sarà caso... Ma Fortuna ti valga galattica targa, nuova malia: mai Eris ne sia sorella! Or è deciso; colle prodezze, dure o rodate doti – lena, arte di Pelé, mira – , vivaci

rese lì sé e noi: su fallo (caso a favore sul limite, opera dell'ometto nero) è solo, va filato, corre, tira, palla angolata cala... è rete! Essi di sale, l'Iberia tutta a dir „Arriba!”, rimaser. Pirata? Di fatto li domina... Loro lacerati tra patemi; Latini forti, braidì, fertili: bis e ter van, irono in rete... E terrò cari a vita: le reti; tutta l'anabasi latina; i Latini, a nave e treni, a ressa partiti (mìrali!); i toni vivi, derisivi, d'aedi alati; le tede cerate („Mai sì fitte” ridevo: unico falò s'esalò, tizzi vari di là accesi); e i miracolati eroi, feroci...

Oramai la turba si rilassa: i coretti deliberò d'usare. Supercaos sul finir! Baciamano? No: balli sardi, etnei lassù (spalcate!); citaredi per tinnire, là, ed il „la” dare; il Bolero, clarini, fado, gavotta, razzi, torce (Nice n'è venerata) lì. Di bolge, resse, la melata famelica „feria” anodina è piena, e po' po' sorpassa l'etere la trafelata folla. Fecero giri d'onore: dogi o re, in Italia, mai si ritirarono sì coronati. Remore, Perù, aporetici timidi pareri... e sopore, catenacci reiterati, Cile, far ruzza: a ragione si risanerà lì ogni itala piaga; da grossa a ridotta, o remota, lì fu, seppure nota, obliata.

14. OUVERTURE ROVESCIATA

Mai amai la tivù: jet-set, idoli, satire...; ma nella partita – penata, rude e tutta bella: erro? – ci rapì: panico vago, lai di locco, mite ilarità di Pertini... tre pere a Madrid, rosea Italia!

15. INNO (Piano)

Palindroom on tõlkimatu ja samas ka paljutähenduslik, võimaldades originaalkeeleski eri tõlgendusi, nii et helilooja Giovanni Albini fraasikujundus jms muusikas on juba omamoodi tõlgendus. Helilooja soovil pärineb järgnev eestikeelne tõlge tema enda ingliskeelsest reaalusest tõlkest, mille ta tegi kevadel esitajate jaoks.

11. JUULI 1982

SISSEJUHATUS

Külgedel, alustuseks, daam ja kuningas, Pertini väriseb, pritsib rõõmust tatti, räägib – väike hääl, piip ... –, ei jäää muud üle, kui nalja visata. See kestis! ... Trap kannatas: ta treenib - teda kiidetakse – Juvitalia, pole olnud kunagi armastatud. Möirged vallandusid lõnga peale, lihtsalt vihane tegu: neelake see alla, neelaku see areeni!

1. VILE KAVATIIN

2. ESIMENE RETSITATIIV

Me naersime: sinine rass – önn, eesmärgid – rikas ka veel! Samuti ei hakka ma vaigistama poose, viha, kiireid müüte; ma mainin hirme ... aga need väärivad kulda. Kas on haruldased löögid? Olgu! Ladina kangelased nautisid karmust – seal on viga –; „Selline värvab saab saatuslikuks“: lõtv prosopopoeia kiituslaulus annab lihtsa juurdepääsu. Aga „fataalne“ halb enesetunne laiendab sfäärid, neerud, veenid uimastab meid: rott, ebamäärase, löpetades südames (kas unustab? Ideest – Erinni! – ta väriseb: tikktakk...) ... silmapaistev Lapsus (hüdra! silp!): Ma ei armastanud Cabrinit; kibe vool – oli see mädanik? higi? –, kollane sapp ründas meid: jõhker naer, kibe vedelik jumalate veenides ... Itaalia lill, mu arm, kuiv, lõpetab seal närtsinuna, kui ainult uutele suudmetele suunatud – pooleldi taandub: Itaalia idee jõust (taaselustatud, tuntud, lõbusad müüdid!) läheb mööda, inertne ja ennast imetlev, kulunud ja banaalne „itaalialikkus“. Igav, relatiivne viha, jookse: igavene au on sinu!

3. AARIA

Kohtunik vilistab – kolm korda „fi”: pool mängu on läbi; tooge neile võitlusvaimu, taastab kindlalt palli! sihib, joovastunud naer! vaikne viha, sapp! Kataloonia oli väidetavalt „eeterlik”: ma hoian ka neid vapustavaid tunde ... Pehme öö, nagu kuningas! Luuletajad petsid mind („Mine!”, „Tee!”, „Julge!”) Segu – sale, siidine, elav –, meeldivatest riimidest, kuldse ajastu igatsuse ja naha kareduse vahel; nii et ma annangi järele eroole, kuninglikele meeltele; ma armastasin – ma armastasin...

4. SISEMINE DEKLAMEERIMINE

..tänulik linn, nali, elu; ma toidan kuulsat kallist janu, mis on seotud Lalo, Varèse, de Falla, Petrassi ja Raveli ja Adami ja Nonoga ... Sori'ga ... noh, täiesti läbipaistmatu kunst; ega mulle ei makstud kavnäitlejate, diivade, staaride eest (kas mulle makstakse?)... Seal haihtus iga rõõm, mis mul oli: kerge koi see oli: kui armastusega, seal, kallile – selline! – viriilne õhtu – rahumeelsete videvustega, raske anda ahastust, õnnistatud – ma võrdlen seda, dekadentne mäng, raasukedes, alatu idamaine kaunistus, koormus.

5. KANTSOON (LAUL)

Jah! Barokne Taccoola jäab alles, teeb mulle vähem valu: ainult apaatiat toob, kohmakat igavust... Paris, Hector ja kaaslased kohtusid raske saatusega – iganenud tuleriida järelkaja! – koos doorialaste kadedate kuningatega (vihast oli see troon, Hera, Muusa); kubemes, sündinud ja mitte, rafineeritud, aadlisooost, sealsamas vaigistatud – kuningas... masendunud –, nad nägid Libarose titaanilaadseid helleneid Pergamonis: samad riinlased ja meie...

6. UNESTSEEN

.... kangekaelne”, vandus ta – murelikul toonil –, ja nüüd vaatab ta seda põhjuslikku trofeed (karikas on mängu eesmärk), fikseeritud treenerit; vaatab nagu oleks see anemoon: fikseeritud, haruldane, kiiduväärt ... Õilsa hingega, mitte kunagi staaritsev, mitte kunagi sünge, taktika oli saatuslik. Tsiteerides Gay'd, on alati võimalik öelda: Maracanast olen kand, löö...

Külgedel heisati purje ladina tiib Bruno: ta otsib värvat, võitleb, teeb seal tööd, tuleb läbi, parandab... Bergomi, poiss, hoia all, jah kallis rida, see on see iga... Järk-järgult ma näen – liiga palju pehmust ... – kapten Dino, ladina rass. Võrgustik vaatab! laienenud...: rahvas, areenil, jumaldab teid. Iga harva, pöörase ja mitte, tömmatava löögi juures, lekkis kiirust: kaitses (teler, seal, and selgeid juhtumeid). Kõigest – uhked, mitte kunagi pingutades, elujõulised – nad kogunevad: ja, kui kärpida, siis nende tiivad – nii ta on – tunduvad...

7. HÄLLILAUL, FANTAASIA (klaver)

8. MITTEAMETLIK AARIA

...väsinuna. Zoff (ohh!) on ... Parà: para ... Jalg, käed, sukeldu: nullvärv!

9. KAHENÄOLINE DUETT, PASSACAGLIA

...oleme siin, et kannatada. See on väär tulva: seal, seal ... see on vanus... „Pratese, ründat! Tekib elevus!”, „Usalda meid!”, „Te kuradi happed!” ... Seal sündinud sõnade tulvas mõnikord pausides, bariton...

10. DEKLAMEERIMINE

või proto, ringist või areenidelt („Must elu seal, selline jõhkrus nagu lojaalsed veteranid, alates...suli!”, „Anna endale! puhka! mine! julge!: panus, mille pead andma!”, „Mängi lojaalselt, tulemuslikult!”, „Turjad üles!”, „Karm rass!”, „Sina, hing!”, „Räme! Nurjatu!”, „Harv rida!”; Siis: „Maitse!”, „Encore!” ja „On!”), Vilgas, suurlinlik, sõjahüüe: „Itaalia!”, täissuuruses, äikeseline.

11. TEINE RETSITATIIV

Kallis, terve Madrid, kus Goya mötiskles ... gooti linn, mis on mõnikord varjatud: sind armastame väga! Nimetan Rossi värvavakütk – fenomenaalne! -: aga nüüd, seal, küünispidurid eemaldatud (halvasti söödetud pallide ja nõrkade löökide vahel on tema varjatud lohakus tugev), möörigab ta, või hübertoonusega, toonusega, vibreerib.

12. PALVE [Giovanni Albini, *Ave maris stella*, op. 62]

13. MONOLOOG

Edev Pacione heastas vähest, aplaus – sellisena sündinud – õnnetud Vigo tundidel – (teenitult!); Kataloonia taastas totaalse vormi – oleme siin, et välja kaevata, et au taastada – andis lõögi, naeris; kasutatud mäng – sügavalt, harva, lühidalt, aralt, karmilt – on nüüd pöörlevad ja katki, näivad uppuvat vihasse (on see liig?). Aita, Paolo!: skoor, tüürib, sihib, veereb, kiirustab, nagu rahulikud mänguasjad, õhuline – kui Nice seal kõhkles – moduleerib ja annab (nad annavad alla ...): viisakas ja healoomuline mäng – ja höre, allesjäänud neitsi...– mängud. Kuningas näitas seal end (Caracalla? Rooma keiser!): Igatseb, teeb, hoiab neid, *paveset* toob ...: ma armastan hüpotüpoosi. Mine nüüd värvavasse! Sol, seal, sa pead suunama rohkem entusiasmi: see tungib pähe ja külge – pime pole ... –, aga et töusta, tösta sind, pall, usk, öhtu (lenda, sinna) elutähtsasse võrku! See võib olla juhus ... Aga Fortuuna on teile väär galaktiline autahvel, uus loits: ärge kunagi olge Erise õde! Nüüd on otsustatud; oma saavutuste, raskete ja väljakujunenud oskustega – lena, Pelé kunst, eesmärk –, mis on seal ja meil ilmekalt esile toodud: vea puhul (piirangute kasuks, väikese musta mehe töö) ta on üksi, ta peab keerlema, jookseb, viskab, nurgaga pall kukub ... see on võrk! Nad soolavad, Ibeeria kõik ütlevad „Arriba!” Ta jäi. Piraat? Tegelikult domineerib see nende üle ... Nad on murede vahel rebitud; Tugevad, punutud, viljakad ladinlased: *bis ja ter van*, on võrgus... Ja ma jään eluks ajaks kalliks: võrgud; kogu ladina anabasis; ladinlased, laevade ja rongidega, massiliselt (vaata neid!); tiiviliste abide elavad, pilkavad toonid; *le tede vahatatud* („Mitte nii paks” ma naersin: üksainus löke kustus, seal süttisid erinevad söed); ja imelised kangelased, metsikud...

Nüüdseks rahvas lõvestub: väiksed koorid, mida ta otsustas kasutada. Super-kaos finišis! Kas nad suudlevad kätt? Ei: Sardiinia tantsud, Etna seal üleval (kühveldatud); tsitaadid, seal, ja see „see” andmiseks; Boolero, *clarini*, fado, gavott, raketid, tõrvikud (Nice on seal au sees). Näljane mesikaste „feria” *anodyne ion* täis julgust, ja pisut ületab eetrist hingelava

rahvahulgaga. Nad tegid auringe: doodžid või kuningad Itaalias ei läinud kunagi nii kroonituna pensionile. Remore, Peruu, arglikud aporeetilised arvamused... ja uimasus, korduvad välgud, Tšiili, ragistamine: mõjuval põhjuse sel paranevad seal kõik haavad; suurtest väikesteeni, või kaugel, seal see oli, kuigi teada, unustatud.

14. ÜMBERPÖÖRATUD AVAMÄNG

Ma pole kunagi armastanud telerit: jet-set'i, ebajumalaid, satiire ...; aga mängus – valusas, karmis ja nii ilusas: kas ma eksin? – ta röövis meid: ebamäärase paanika, öökulli luule, Pertini leebe lõbusus... kolm pirni Madridis, roosiline Itaalia!

15. HÜMN (klaver)

Tõlkinud Ingrid Hübscher

„Matemaatiline küsimus on metafoor,
ent millele see metafoor vastab?”
Simone Weil

Ooperi „1982” libreto on koostatud pikkuselt teisest Itaalia palindroomist (tekst, mis annab nii õiget- kui ka tagurpidi lugedes sama välja). Selle autoriks on tuntud mõistatuste koostaja Giuseppe Varaldo (1950), kes on andnud teksti kasutamiseks oma heakskiidu. Pidades kinni piirangutega kirjutamise rangetest reeglitest, avaldub tekstis hiilgav teadvusvoolu tehnika, mille keskmeks on Itaalia ning 1982. aasta jalgpalli maailmameistrivõistlused, kus Itaalia saavutas võidu Saksamaa üle. Klaver ja ekraan paiknevad laval. Ooperi alguses ärkab meespeaosaline üles ning lõpus läheb uuesti magama. Tekst on tabamatu ja segadust tekitav, hõlmates köikvoimalikke tõlgendusi ja tähendusi. Meespeosaline laulab (vahepeal koguni duetti iseendaga, s.t tema enda tagant ettepoole mängitud salvestisega) ning tegeleb igapäevatoimetustega, takerdudes justkui ajasilmusesse. See tundub mulle esindavat meie igapäevast rutiini ja elu (ning ka minu loovuurimust heliloojana, kuna 1982 on minu sünniaasta): korrastatud kaosest ja harjumustest tulenevat võitlust tähenduse ning identiteedi nimel. Partituur tugineb varieeruvale muusikalisele materjalile, sisaldades mitmeid heterogeenseid muusikalisi viiteid ja selgeid tsitaate ning läbides paljusid erinevaid matemaatikapõhiseid piiranguid, mis kajastavad palindroomi struktuuri rangust ja kontrasti selle tabamatu tähendusega.

Minu doktoritöö uurimusküsimus oli järgnemine: kuidas saab matemaatika abil kujundada traditsioonilise muusika elementidele keskenduvaid muusikalisi struktuure, pannes need samas teistmoodi perspektiivi? Teose „1982” kallal töötades tundsin, et matemaatilist tüüpi korrastatud elemendid omavad tugevat potentsiaali, et (1) leida mooduseid konventsionaalsete muusikaliste elementide ja ümberkujundatud muusikaliste tsitaatide käsitlemiseks, (2) sümboliseerida televastustiku

kaudset tähendust, s.t piirangutesse sattumist, ning (3) tugevdada sidet varieeritud muusikalise materjali, teksti ja draama vahel. Regulatiivsed printsibid, mis korrastavad nii kasutatavat teksti kui ka mitmekülgset muusikalist materjali, annavad taolisele kaleidoskoopilisele tulemusele siduva korrapäraseuse, peavad kinni tegevustikust ning tugevdavad selle sümboolset sõnumit. Need printsibid aitavad traditsioonilise muusikalise materjali kasutamisel leida avastamata teid ja lahendusi, säilitades samal ajal osa selle väljendusrikkast sisust, ajaloost ja ilu mälestustest.

Giovanni Albini

"The matter of mathematics is a metaphor;
and what does this metaphor correspond to?"

Simone Weil

The libretto is directly made from Italian second longest palindrome (a text which reads the same backward as forward) by Giuseppe Varaldo (born 1950), prominent riddler, who endorsed the project of putting it in music. Abiding by the strict rules of constrained writing, the text is a sparkling stream of consciousness about Italy and the 1982 World Football Championship, that the Italian team won against the German one. The setting is a room, a piano is on the stage as well as a screen. A man wakes up at the beginning of the action and fall asleep at the end. The text is elusive and confused, rich of possible interpretations and meanings. The man sings and keeps busy with daily affairs (even duetting with a recorded himself played backwards), stuck in a sort of temporal loop that I feel that can represent our daily routine and our lives (and my own artistic research as a composer – 1982 is also my year of birth): a struggle for meaning and identity out of ordered chaos and habits. The varied musical material on which the score is based, that includes several heterogeneous musical references and explicit citations, undergoes many different

mathematically informed constraints, that echo the strictness of the structure of the palindrome and the contrast with its elusive meaning.

In fact, the research question of my doctoral studies is the following: how can mathematics serve shaping musical structures that grant a neat focus on traditional music elements and yet put them in a different perspective? While working on 1982 I felt the powerful potential of organizational elements of mathematical nature in finding ways to deal with conventional musical elements and transfigured music citations, symbolizing the implied meanings of the action – the situation of being stranded in constraints –, and strengthening the bound between the varied music materials, the text, and the drama. The regulatory principles that organize the text and the diverse musical material involved gives a unifying order to the kaleidoscopic result, adhere to the represented action, and reinforce its symbolic message. They help revealing undiscovered paths and solution in the use of traditional musical materials while keeping some of their expressive contents, of their history, of their memories of beauty.

Giovanni Albini

Helilooja, ukulele-mängija ja muusikateoreetik **Giovanni Albini** (1982) oli enne Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia doktorantuuri astumist lõpetanud õpingud Itaalias matemaatika ja heliloomingu alal. 2021. aasta juunis kaitses ta EMTAs oma doktoritöö (juhendajad prof. Toivo Tulev ja prof. Kerri Kotta) ning on praegu muusikateooria, solfedžo ja muusikapsühholoogia professor ja uurimistöö juht Alessandria Antonio Vivaldi-nimelises konservatooriumis ning kompositsiooni õppejõud nimekas Lugano konservatooriumis. Ühtlasi on ta loovuurimusliku doktoriõppe arendamiseks loodud riikliku töögrupi koordinaator Itaalias. Albini uurimistöö keskendub muusikateoste matemaatilisest ülesehitusest lähtuvatele esteetilistele teoriatele, matemaatilise muusikateooriale ja selle rakendamisele kompositsioonis. Tema eriliseks huviobjektiks on interaktiivne meedia, muusikaline tehisintellekt ja mittelineaarsed kompositsioonisüsteemid. Ta on pidanud nendel teemadel loenguid paljudes ülikoolides ja konservatooriumides, nagu Yale'i Ülikool, Curtise Muusikainstituut, Universidad Nacional Autónoma de México's, Open University, Leedu Heliloojate Liit, Milano Polütehnikum jm. Ta on kirjutanud muusikat klassikalistes žanrites, samuti helindanud videokunsti installatsioone ja multimeedia taieseid ning näitusi. Brilliant Classics on avaldanud ja levitanud Albini kolme autori-CD-d, mis sisaldavad tema olulismaid teoseid kammer-, orkestri- ja vaimuliku muusika vallast („String Quartets”, „Musica Ciclica” ja „Musica Sacra”). Ta on uue muusika keskuse highSCORE New Music Center ja festivali highSCORE asutaja ning kunstiline juht. Tegemist on Itaalia peamise nüüdismuusika festivaliga, mis korraldab ka meistriklassse.

Giovanni Albini (b. 1982), composer, ukulelist and music theorist, is a tenured professor of Music Theory, Solfège and Music Perception and head of research at the Conservatory of Alessandria, lecturer of composition at the Conservatory of Lugano, and academic member of the Istituto di Studi Superiori dell'Insubria „Gerolamo Cardano“. He teaches the seminar Quantitative Methods for Art at The University School for Advanced

Studies IUSS Pavia, an Italian Public Institution devoted to research and higher education. He is also the national working group coordinator in Italy for the development of doctoral studies in artistic research. He holds a BM, an MM, and a PgD in Composition, a BS and an MS in Mathematics and an MM in Classical Guitar. He received his PhD in Music Composition from the Estonian Academy of Music and Theatre in Tallinn (supervisors Prof. Toivo Tulev and Prof. Kerri Kotta), defending his doctoral thesis in June 2021. He has written several concert music scores as well as many tracks and sound designs for video art, exhibitions, multimedia, commercials, trailers, videogames and television. He is the founding Artistic Director of the highSCORE New Music Center and of the highSCORE Festival, today's principal Italian Contemporary Music Festival offering masterclasses. Moreover, he is a ukulelist devoted to the modern and classical repertoire who commissions and performs new contemporary classical music written for the ukulele and transcribe classical and renowned contemporary and twentieth century scores for it. He is an Aquila Corde Armoniche official endorser.

Liis Kolle lõpetas koorijuhtimise erialal Tallinna Muusikakeskkooli ning 1999. aastal Tartu Ülikooli magistrikraadiga teatriteaduse erialal. Ta on õppinud lisaks Helsingi Ülikoolis teatri- ja kirjandusteadust ning Viljandi Kultuurikolledžis teatrikunsti ja kirikumuusikat. 2005 sai ta Berliinis Hanns Eisleri nim. Kõrgemast Muusikakoolist (Hochschule für Musik „Hanns Eisler“) muusikateatri lavastaja diplomi. Aastail 2002–2004 oli Kolle Deutsche Bank'i stipendiaat programmis „Akademie Musiktheater heute“. Ta on täiendanud end Peter Konwitschny ja Volker Schlöndorffi meistrikursustel. Kolle debüteeris ooperilavastajana 2002 Vanemuises. Varem oli ta lavastaja assistent Joachim Herzi („Xerxes“, 1997 Vanemuises), Neeme Kuninga („Don Giovanni“, 1999 Estonia), Stefan Herheimi („Tannhäuser“, 2001) ja Didier von Orlowski („Così fan tutte“, 2002, mõlemad Austria, Landestheater Linz) kõrval. Liis Kolle on

tegutsenud EMTA ooperistudio lavastajana 2007–2011 ja taas alates 2015. aastast.

Lavastusi

Lortzingi „Salakütt” (2002 Vanemuine, oli ka üks tõlkijaid), kabareetendus „Armastuse paraad” (ka idee autor ja laulutekstide tõlkija, 2003 Eesti Goethe Instituut), „Väike võluflööt” (Mozarti järgi, 2003 Saksamaal Altenburg-Gera teater), Rossini „Sevilla habemeajaja” (2003 Vanemuine), Rossini „Sinjoor Bruschino ehk Poeg juhuse tahtel” (2004 Rahvusooper Estonia, ka tõlkija), Rossini „Abieluveksel” (2004, diplomitöö Hanns Eisleri nimelises Berliini Muusikakõrgkoolis), Haydni „Üksik saar” (2006 Nargen Opera), Beethoveni „Fidelio” (2007 Nargen Opera), Yestoni „Fantoom” (2007 Smithbridge Productions Tallinna Linnahallis), Kaumanni „Lopi ja Lapi” (2008 Türi kevadfestival, esiettekanne), Mattieseni „DMeeter”/ Veeroosi „Tuleloitsija” (2010 Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Kanuti Gildi SAALis, esiettekanne), Vihmandi „Armastuse valem” (2008 Rahvusooper Estonia, esiettekanne), lühiooperite öhtu „Naine?!” (2010 Pärnu Ooper), Raveli „Laps ja nöidus” (2010 Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Kanuti Gildi SAALis, Eesti esiettekanne), Händeli „Rinaldo” (2011 Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Mustpeade majas, Eesti esiettekanne), Varrese „Käidi ja külvati varjude seemneid, sest valgus hakkas võrsuma” (2016 Yxus Ensemble Eesti muusika päevadel, esiettekanne), Albini „1982” (2021, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, esiettekanne). Järgmise olulise tööna ootab Wagneri „Tristani ja Isolde” lavastamine Vanemuises (2022).

Liis Kolle is one of the few opera directors in Estonia with the special training (2005 diploma from Hochschule für Musik „Hanns Eisler“ Berlin). With her first productions (Lortzing's *Der Wildschütz* 2002 and Rossini's *Il barbiere di Siviglia* 2003, both at Staatstheater Vanemuine in Tartu) she introduced the *Regietheater* in Estonia. Staying open also to the traditional repertoire (staging e.g. one of the few productions of Beethoven's *Fidelio*

in Estonia in her own text version) she focused more and more on contemporary music theatre in its multiple forms including several world premieres. Among them the most important were *The formula of love* by Mari Vihmand after Esther Vilar's *Die Mathematik von Nina Gluckstein* (Estonian National Opera 2008) which was nominated to the State Culture Award and *They Went and Planted the Seeds of Shadows Because the Light Started to Sprout* by Ardo Ran Varres (Festival Estonian Music Days, Tallinn 2016). On both works she collaborated with the composer from the very early stage giving dramaturgical advice and developing her stage direction parallel to the creation of libretto and music.

Liis Kolle also loves teaching young singers. From 2007 she is working at the opera studio of the Estonian Academy for Music and Theatre where she also managed an EU-funded project for integrating the teaching of contemporary music theatre into the curriculum of the opera studio. In this setting she also mentored composition students in promotion to create short operas specially for the current voice students. Since then, she regularly works on excerpts from modern operas at the opera studio like *Abstrakte Oper Nr.1* by Boris Blacher, *Hanjo* by Toshio Hosokawa and others but with her students she also staged full-scale productions of Ravel's *L'enfant et les sortilèges* and Handel's *Rinaldo* (both were Estonian premiers). Liis Kolle is also experienced with gala events, musical, cabaret and improvisation theatre. She has translated opera libretti and plays from Italian and German, acted as recitator and moderator and organised numerous cultural events in Estonia and Germany.

Tambet Kikas on Eesti bass, kelle esimene kontakt klassikalise laulmisega jäab aastasse 2012, kui ta valiti osa võtma Rahvusooper Estonia projektist OPERAtsioon Vox. Kikas astus 2013. aastal Georg Otsa nim. Tallinna Muusikakooli Tarmo Silla lauluklassi. Pärast lõpetamist asus ta õppima bakalaureuse astmel Šotimaa Kuninglikus Konservatooriumis prof. Julian Tovey lauluklassis. Alates 2015. aastast on Kikas laulnud Soomes

Savonlinna Ooperifestivali kooris ning alates 2019. aastast laulab ta Bayreuthi Festivali kooris. Tema rollide hulka kuuluvad Guccio (Puccini „Gianni Schicci“) ja Gremin (Tšaikovski „Jevgeni Onegin“). Lisaks võttis ta osa 2015. aastal Mart Saare nim. laulukonkursist, kus võitis teise preemia. Praegu õpib Kikas Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias magistriastmes vanemlektor Taavi Tampuu käe all. Lisaks laulab ta alates 2020. aasta sügisest Rahvusooper Estonia kooris.

Tambet Kikas is an Estonian bass. His first contact with the life of a classical singer came in the Estonian National Opera's (ENO) young singer program OPERAtion Vox. In 2013, after completing the course Kikas enrolled in the Georg Ots Tallinn Music College to study classical singing under his teacher Tarmo Sild. From 2016 to 2020 he studied in the Royal Conservatoire of Scotland. Since 2015 Kikas has been in the chorus of the Savonlinna Opera Festival in Finland and from 2019 he is a member of the Bayreuth Festspiele Chorus. Roles so far include Gremin (*Eugene Onegin*, Edinburgh Studio Opera) and Guccio (*Gianni Schicchi*, RCS). Kikas has also taken part of vocal competitions such as the Mart Saar Vocal competition in Suure-Jaani, Estonia where he was awarded the 2nd prize. Currently he is studying in the Estonian Academy of Music and Theatre at the Master's degree level under senior lecturer Taavi Tampuu. Kikas also sings at the Estonian National Opera's Chorus since 2020.

Kristi Kapten on silmapaistev eesti pianist, kes annab regulaarselt kontserte nii solisti kui ka kammermuusikuna. Kontserdireisid on teda viinud paljadesse maadesse, sh Suurbritannia, Hiina, USA, Rootsi, Itaalia, Iirimaa. Ta on esinenud festivalidel nagu Edinburghi rahvusvaheline festival, Rooma Concerti del Tempetto, Palermo Classica, St Magnus, Glasgow West End ja Interpretide Liidu festivalil „Virmalised“. Ta on soleerinud erinevate orkestrite ees Eestis, Rootsis ja Suurbritannias. 2011. aastal saavutas Kristi Kapten teisel Tallinna rahvusvahelisel pianistide konkursil I koha. Kammermuusikuna annab Kapten regulaarselt kontserte

koos paljude tunnustatud instrumentalistide ja lauljatega. Koos briti viiuldaja Rachel Spenceri ja tšellist Duncan Strachaniga moodustatud Kapten Trio valiti aastateks 2017–2019 Šotimaa muusikaorganisatsiooni Chamber Music Scotland resident-ansambliks.

Kristi Kapten on õppinud Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia bakalaureuseõppes ja doktorantuuris prof. Peep Lassmanni käe all ning Šoti Kuningliku konservatooriumi magistrantuuris prof. Fali Pavri juhendamisel. Samuti on ta end täiendanud meistrikursustel Stefan Arnoldi juures Saksamaal ja Itaalias. 2017. aastal kaitses ta oma doktoritöö, mis keskendub pianisti tööprotsessile György Ligeti klaverietüdide omandamisel. Kristi Kapten töötab Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias vokaalkammermuusika ja saateklassi õppejõuna ning on pälvinud loovuurimuse stipendiumi.

Kristi Kapten is an Estonian concert pianist. She is the winner of the second Tallinn International Piano Competition (2011) and holds a PhD in artistic research. As a soloist Kapten has given concerto performances and recitals in many European countries and in China. She has performed in festivals like Concerti del Tempietto (Rome, Italy), Edinburgh International Festival, St Magnus International Festival (UK) and Palermo Classica (Italy). In 2020 she made her soloist debut with the Estonian National Symphony Orchestra, earning critical acclaim for her touching and compelling concerto performance under the baton of maestro Jun Märkl. As a sensitive stage partner Kapten has established partnerships with outstanding singers and instrumentalists. Her piano trio, formed in Glasgow in 2011, has become a well-known ensemble among Scottish audiences. The Kapten Trio was chosen for Chamber Music Scotland's Residency Project in the years 2017–2019.

Kristi Kapten studied piano at Tallinn Music High School, Estonian Academy of Music and Theatre and Royal Conservatoire of Scotland.

During her studies in Scotland (with Prof. Fali Pavri) she won prizes in several competitions (Walcer Prize, Jock Holden Memorial Prize for Mozart, Bamber/Galloway), and finished her Master's degree with a Distinction in 2012. She went on to pursue a PhD at the Estonian Academy of Music and Theatre, studying piano with Prof. Peep Lassmann and completing her degree successfully in 2017. Kristi Kapten currently teaches Vocal Chamber Music and Accompaniment at the Academy and continues to be active in the field of artistic research as a recipient of the EAMT scholarship.

OOTAME KUULAMA

T 26.10 kell 19.00 / EMTA kammersaal / tasuta pilet Fientast

Tudengiteisipäev

Hyewon Chung (klaver)

Kaastegev Mihkel Poll (klaver)

Kavas Mozart, Debussy, Ligeti, Liszt, Saint-Saëns

T 26.10 kell 19.00 / EMTA suur saal / tasuta pilet Fientast

Külastikontsert

Stanislav Pronin (viiul, Venemaa/Saksamaa)

Kristi Kapten (klaver)

Kavas Bach, Tartini, Ravel, Brahms

N 28.10 kell 19.00 / EMTA kammersaal / tasuta pilet Fientast

Klassikontsert

Martti Raide vokaalkammermuusika ja saateklassi üliõpilased

Marta Oja (sopran) – Susanna Liisa Onoper (klaver),

Yena Choi (sopran) – Hyewon Chung (klaver),

Janette Emilia Hämäläinen (sopran) –

Juho Eemeli Tapaninfoika Solehmainen (klaver),

Johanna Maria Ernesaks (metsosopran) – Hendrik Ojasaar (klaver),

Yichenzi Zhou (sopran) – Yihan Xuan (klaver),

Georg Maaten (viiul) – Oksana Lohinova (klaver)

Kavas Schumann, Brahms, Sibelius, Poulenc, Sviridov, Lüdig, Kapp,

Saar, Mägi jt

EESTI MUUSIKA-
JA TEATRIAKADEEMIA

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti
tuleviku heaks

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kontserdi- ja etenduskeskus

eamt.ee

emtsasaalid.ee

facebook.com/muusikaakadeemia